

J.nr. 23-1260-000001
Ref.: Landbrugsstøtte &
Geodata
Den 13. juli 2023

Notat om høringssvar fra ekstern høring over udkast til bekendtgørelse om krav om etablering af målrettede efterafgrøder i planperioden 2023/2024

Problemstilling

Udkast af 12. juni 2023 til bekendtgørelse om krav om etablering af målrettede efterafgrøder i planperioden 2023/2024 har været i ekstern høring med høringsfrist den 12. juli 2023.

I det følgende er det væsentlige indhold i høringssvarene gengivet sammen med Landbrugsstyrelsen bemærkninger hertil. For detaljerede oplysninger om høringssvarenes indhold henvises der til høringssvar på høringsportalen, der kan findes på følgende [link](#)

Der vil kun være kommenteret på forhold, der vedrører bekendtgørelse om krav om etablering af målrettede efterafgrøder og, for planperioden 2023/2024. For henvendelser vedr. vandområdeplanerne, kan der rettes henvendelse til miljøministeriet.

Dette notat omhandler høringssvar, der ikke stammer fra ministerier eller myndigheder under ministerierne.

Der er modtaget høringssvar fra:

- Bæredygtigt Landbrug, jf. punkt 1
- Landbrug & Fødevarer, jf. punkt 2
- LandboNord, jf. punkt 3

Høringssvar	Opfølgning
1. Bæredygtigt Landbrug	
1.1. Kritik af implementering af vandområdeplanerne Bæredygtig Landbrug er kritiske overfor den danske implementering af vandområdeplanerne, herunder bl.a. at der ved fastlæggelse af indsatsbehovet ikke er taget højde for årstidsvariationen, at miljøtilstanden bør vurderes om sommeren og at der ikke i tilstrækkelig grad er taget hensyn til miljøpåvirkningen fra spildevand.	<i>Giver ikke anledning til bekendtgørelsesændringer</i> De danske Vandområdeplaner, der implementerer vandrammedirektivet, er politisk godkendt. I vandområdeplanerne indgår den målrettede kvælstofregulering som et af de tiltag, der skal bidrage til den danske implementering. Det fremgår af de netop godkendte vandplaner at: Indsatsen under den målrettede regulering fastholdes på 3.500 ton kvælstofreduktion frem til og med 2025, samt at indsatsen i målrettet

	<p>regulering i 2023 vil blive fordelt på baggrund af vandområdeplanerne 2015-2021.</p> <p>Implementering af målrettet kvælstofregulering gennem bekendtgørelsen er således bundet af vandplanerne.</p>
<p>1.2 Økonomiske konsekvensberegninger</p> <p>Bæredygtigt landbrug anfører, at der ikke er foretaget økonomiske konsekvensvurderinger af bekendtgørelsen. De anfører desuden, at driftstabet ved etablering af efterafgrøder er på omkring 3.000 kr.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til bekendtgørelsesændringer</i></p> <p>Der er foretaget en erhvervsøkonomisk konsekvensvurdering af Målrettet kvælstofregulering ved introduktion af ordningen. Ifølge vejledning om erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger skal der ved efterfølgende erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger alene tages udgangspunkt i nye, ophævede eller ændrede regler. Der er derfor alene taget udgangspunkt i et estimat af det antal bedrifter, der ikke var omfattet af et efterafgrødekrav i planperioden 2022/2023, men som bliver omfattet af et sådan krav i planperioden 2023/2024. Vurderingen er således foretaget på "nye bedrifter" i forhold til året før.</p> <p>Modellen for målrettet regulering giver mulighed for at anvende alternativer til efterafgrøder, f.eks. tidlig såning af vinterafgrøder. Dette med henblik på at landbrugerne kan nedbringe omkostningerne ved at vælge de billigste virkemidler i den givne situation. Endvidere bidrager den frivillige ansøgningsrunde med kompensation forud for obligatorisk krav til, at indsatsen løftes af de landbrug, der kan udføre den med de laveste omkostninger.</p> <p>IFRO har på denne baggrund beregnet, at indsatsen i den målrettede regulering på 3.500 ton kan håndteres ved en gennemsnitlig omkostning på 500 kr. pr. ha. Det indgår heri, at kravene i altovervejende grad vil kunne opfyldes uden reduktion af arealer med vintersæd.</p>
<p>2. Landbrug & Fødevarer</p>	
<p>2.1 Tidligere offentliggørelse af det obligatoriske krav</p> <p>Landbrug & Fødevarer bemærker, at det er alt for sent de obligatoriske krav bliver meldt ud, og den tilhørende bekendtgørelse kommer i offentlig høring.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til bekendtgørelsesændringer</i></p> <p>Landbrugsstyrelsen bestræber sig på at kunne melde det obligatoriske krav ud så tidligt som muligt. I år har det desværre ikke været muligt at melde kravet ud tidligere.</p>

<p>2.2 Lempelse af krav til dækningsgrad ved kontrol</p> <p>Landbrug & Fødevarer mener, at grundet et ekstremt tørt forår og forsommer, kan græsudlæg o.lign. været tørret bort, og derfor bør kravene til dækningsgrad af efterafgrøder, herunder de målrettede, ved kontrol lempes eller subsidiært ikke medføre et kvotetræk.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til bekendtgørelsesændringer</i></p> <p>Reglerne i gødskningsloven giver ikke mulighed for at udføre en lempeligere kontrol. Som udgangspunkt er det landbrugerens eget ansvar at sikre, at efterafgrøderne er fremspiret, og at nedskrive sit areal med efterafgrøder, hvis dette ikke kan lykkes.</p> <p>Landbrugeren har mulighed for at genetablere græsudlæg inden for de gældende frister for etablering af efterafgrøder.</p>
<p>2.3 Mulighed for dispensation</p> <p>Landbrug & Fødevarer mener, at muligheder for at dispensere for reglerne for obligatoriske målrettede efterafgrøder ved et ejerskifte, også bør fremgå af bekendtgørelse.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til bekendtgørelsesændringer</i></p> <p>Det fremgår af bekendtgørelsens § 3, stk. 4, at der i ganske særlige tilfælde kan dispenseres fra virksomhedens efterafgrødekrav i planperioden 2023/2024, hvis det vurderes, at dispensationen ikke har betydning for den kvælstofreducerende effekt.</p>
<p>2.4 Flere virkemidler</p> <p>Landbrug & Fødevarer anfører, at det er afgørende med flere virkemidler og alternativer til efterafgrøder. Landbrug & Fødevarer mener, at Landbrugsstyrelsen bør undersøge, om det er muligt i reglerne at indregne ikke-forbrugt kvælstofkvote fra den foregående dyrknings sæson med reduktioner i fremtidige efterafgrødekrav evt. ved at indsætte omregningen i efterafgrødebanken.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til bekendtgørelsesændringer</i></p> <p>Bestemmelserne for målrettede efterafgrøder og alternativer til målrettede efterafgrøder, der anvendes til at opfylde det målrettede efterafgrødekrav, svarer som udgangspunkt til de bestemmelser, der gælder for pligtige efterafgrøder og alternativer til pligtige efterafgrøder, jf. bekendtgørelse nr. 1024 af 30. juni 2023 om næringsstofreducerende tiltag og dyrkningsrelaterede tiltag i jordbruget for planperioden 2023/2024.</p> <p>Det er ikke muligt at anvende ikke-forbrugt kvælstofkvote til at dække krav om efterafgrøder. Det skyldes, at den ikke-forbrugte kvælstofkvote er endelig på tidspunktet for indberetningen af de obligatoriske efterafgrøder 10. september. Hvis landbruger kunne anvender sin ikke- forbrugte kvote til at dække kravet, ville der derfor ikke blive leveret en adfærdsændring. Jordbruger har dog mulighed for tidligere på foråret at melde en kvotereduktion ind i den frivillige runde. På dette tidspunkt er det en aktiv handling (adfærdsændring) at nedskrive kvælstofkvoten, fordi markerne ikke er færdiggødet på dette tidspunkt.</p>

	<p>Landbrugsstyrelsen har noteret sig Landbrug & Fødevarers ønsker om at anvende efterafgrødebanken på krav om målrettede efterafgrøder. Der er ikke hjemmel i gødskningsloven til at anvende opsparede efterafgrøder på målrettet kvælstofregulering.</p>
<p>2.5 Ønske om at efterafgrøder fortsat kan fortsætte som slåningsbrak Landbrug & Fødevarer mener at efterafgrøderne skal kunne fortsætte som slåningsbrak på samme vilkår i 2024, som gælder blomster- og bestøverbrak. De mener der er behov for, at fleksibiliteten fortsætter i 2024.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til bekendtgørelsesændringer</i></p> <p>Bestemmelsen om slåningsbrak som efterfølgende afgrøde blev indført som en midlertidig mulighed for at lette overgangen til den nye CAP, og det antages, at behovet vil være væsentlig mindre i kommende år.</p>
<p>2.6 Tekst om målrettede efterafgrøder og GLM6-jorddækkereglerne i vejledningen Landbrug & Fødevarer mener, at reglerne om GLM6, jorddække, bør indgå i teksten i vejledningen, så landmanden ikke kommer til at destruere efterafgrøder på sandjord i den forbudte periode.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til bekendtgørelsesændringer</i></p> <p>Teksten i vejledningen vil blive tilrettet i overensstemmelse med ønsket.</p>
<p>2.7 Brug af opsparede efterafgrøder til opfyldelse af krav om obligatoriske efterafgrøder Landbrug & Fødevarer mener, at det bør være muligt at bruge opsparede efterafgrøder til at opfylde kravet om obligatoriske målrettede efterafgrøder.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til bekendtgørelsesændringer</i></p> <p>Landbrugsstyrelsen har noteret bemærkningerne. Der er ikke hjemmel i gødskningsloven til at anvende opsparede efterafgrøder på målrettet kvælstofregulering.</p>
<p>3. LandboNord</p>	
<p>3.1 Manglende kort der viser udpegningen LandboNord ønsker, at der er knyttet et kort med udpegningen til bekendtgørelsen.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til bekendtgørelsesændringer</i></p> <p>Kystvandoplande er kundgjort i bilag 2 i bekendtgørelse nr. 71 af 26. januar 2023 om tilskud til kvælstofreducerende virkemidler for planperioden 2023/2024 m.v. Der henvises hertil i nærværende bekendtgørelses § 1, stk. 1. Kort over kystvandoplande fremgår endvidere af ministeriets Internet Markkort og MiljøGis.</p>
<p>3.2 De nye vandområdeplaner LandboNord bemærker at der er udmeldt krav om obligatoriske målrettede efterafgrøder i 2023 i områder, der i de nye vandområdeplaner ikke længere er et indsatsbehov. De opfordrer desuden til at indsatsen under målrettet kvælstofregulering for 2024 baseres på de nye vandområdeplaner og meldes ud hurtigst muligt.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til bekendtgørelsesændringer</i></p> <p>Det fremgår af de netop godkendte vandområdeplaner, at indsatsen i målrettet regulering i 2023 vil blive fordelt på baggrund af vandområdeplanerne 2015-2021.</p> <p>Landbrugsstyrelsen forventer, at kunne melde det vejledende indsatsbehov for målrettet</p>

	kvælstofregulering for 2024 ud i løbet af september 2023.
<p>3.3 Kravet i to vandopland bør sættes til 0%</p> <p>LandboNord mener, at kravet i enkelte oplande bør sættes til nul, som det fremgår af vandområdeplanerne 2021-2027.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til bekendtgørelsesændringer</i></p> <p><i>Se svar under 3.2</i></p>
<p>3.4 Kontrol af efterafgrøder</p> <p>LandboNord mener, at det ikke er nok at vurdere plantedækket ved kontrol af efterafgrøder, idet efterafgrøder på marker med kvælstofmangel vil fremstå smalbladet og lav.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til bekendtgørelsesændringer</i></p> <p>Efterafgrøder kontrolleres efter den såkaldte trappemodel, hvor der tages hensyn til kontroltidspunkt, etableringstidspunkt og om efterafgrøden er jævnt fordelt på arealet. Kravet til dækningsgraden i modellen er konservativt, således at der kan tages højde for, at der ikke nødvendigvis er de bedste vækstbetingelser for efterafgrøden.</p>
<p>3.5 Indberetning af sent såede efterafgrøder</p> <p>LandboNord mener, at fristen for indberetning i GKEA den 10. september er for tidligt i forhold til at seneste etableringsfrist er 7. september. Desuden er den 10. september en søndag i 2023.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til bekendtgørelsesændringer</i></p> <p>Fristen for indberetning er sat til den 10/9 af hensyn til en robust kontrol af alternativerne mellemafgrøder og tidlig såning, hvor kontrolperioden er meget kort, da kontrolopgaven først kan igangsættes, når fristen for indberetning er passeret.</p> <p>Landbrugsstyrelsen er opmærksom på de udfordringer, det kan give, når en frist falder i weekenden.</p>
<p>3.6 Alle spilfrø skal indgå i plantedækket</p> <p>LandboNord mener at alle spildfrø afgrøder og ukrudt skal kunne medtages i plantedækket</p>	<p><i>Giver ikke anledning til bekendtgørelsesændringer</i></p> <p>Landbrugsstyrelsen har vurderet, at det faglige grundlag for at inkludere ukrudt og spildfrø af ikke godkendte arter ikke er tilstrækkeligt.</p>
<p>3.7 afgørelser bør sendes til ansøgers konsulent</p> <p>LandboNord mener, at afgørelser bør sendes til konsulenten.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til bekendtgørelsesændringer</i></p> <p>Landbrugsstyrelsen har noteret bemærkningen.</p>
<p>3.8 Efterafgrøder skal kunne overgå til brak</p> <p>LandboNord mener, at kravet om at efterafgrøder skal følges af såning i foråret giver krav om at tilberede såbed til f.eks. blomsterbrak med øget risiko for udvaskning i perioden hvor brakken spirer frem.</p>	<p><i>Giver ikke anledning til bekendtgørelsesændringer</i></p> <p>Landbrugsstyrelsen har noteret bemærkningen Se desuden svar under 2.5</p>